МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОБОВ'ЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«УКРАЇНСЬКА ТА ІНОЗЕМНА МОВИ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ»

Мова навчання – ***українська***

Шифр та найменування галузі знань ***D «Бізнес, адміністрування та право»***

Код та найменування спеціальності ***D7 «Торгівля»***

Освітньо-наукова програма ***Підприємництво та торгівля***

Ступінь вищої освіти ***доктор філософії***

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності ***D7 «Торгівля»***
від 31.08.2026 року протокол №1

Реєстраційний номер у відділі аспірантури та докторантури

9-D7-2026A

1. Загальна інформація

Кафедра української та іноземної філології

Викладач **Попель Оксана Василівна**



доцент кафедри української та іноземної філології, кандидат педагогічних наук

Профайл **Контакти:**

ksenjapopel2580@gmail.com

048-712-40-88

Кафедра української та іноземної філології



Філіпенко Ольга Іванівна

завідувач кафедри української та іноземної філології, доцент, кандидат філологічних наук

Профайл **Контакти:**

vltava72@ukr.net

050 788 9156

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 1 та 2 семестрах

Кількість: кредитів - 6, годин – 180

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	60	-	60
заочна	36	-	36
Самостійна робота, годин	Денна – 120		Заочна - 144

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Дисципліна «Українська та іноземна мови для академічних цілей» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» і передбачає здобуття здобувачами мовних компетенцій, необхідних для розуміння та аналізу усних і письмових наукових та професійно зорієнтованих текстів, для презентації та обговорення результатів своєї наукової діяльності англійською мовою в усній та письмовій формах, а також формування уміння у повному обсязі донести свою думку до читача. Академічне письмо передбачає формування складного й багатопланового комплексу компетенцій, без яких неможливе здійснення наукового дослідження у закладі вищої освіти. Цей комплекс передбачає формування як лінгвістичних (мовних, синтаксичних, стилістичних, риторичних), так і металінгвістичних компетенцій, зокрема, вміння логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати інформацію, аналізувати й реферувати англомовні та україномовні джерела за фахом англійською мовою. Академічне письмо – це традиційний вид компетенції. В наш час воно стає більш актуальним в умовах розвитку міжнародних обмінів, інформаційних процесів, академічної мобільності. Тільки глибоке осмислення риторичних навичок дає змогу майбутньому спеціалісту вийти в соціальний простір, бути конкурентоспроможним в професійній сфері та в міжнародних наукових комунікаціях. Всі ці навички повинні відповідати міжнародним стандартам. Академічне письмо – є важливим компонентом мовної діяльності в більшості професій.

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Українська та іноземна мови для академічних цілей» є розвиток здатності спілкуватися та презентувати наукові результати іноземною мовою, працювати в міжнародному контексті, використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Основним завданням є навчання умінням і навичкам орієнтуватися у професійних текстах іноземною мовою, написання звіту, анотації, аналітичних та прогностичних оглядів, виступів, доповідей з використанням наочності (графіків і таблиць), резюме (summary) з урахуванням існуючих норм англійського писемного мовлення для академічних та професійних цілей, поглиблення презентаційних навичок іноземною мовою.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення дисципліни «Українська та іноземна мови для академічних цілей» здобувач освіти повинен:

знати:

- поділ мови, що вивчається на функціональні стилі, основні риси наукового стилю, застосування їх у мовленні;
- єдність комунікативної й номінативної функцій мови, що вивчається;
- словниковий склад мови, що вивчається як упорядковану лексико-семантичну систему;
- лексико-граматичний матеріал, необхідний для розуміння та написання наукових текстів;
- стилістичні особливості тексту;
- мовні форми, властиві науковому мовленню;
- основні види академічного письма (наукові статті, тези доповідей і ін.);
- структурно-композиційні, мовні, комунікативно-риторичні особливості різножанрових текстів академічного письма;
- способи висування гіпотез і побудови доказів;
- структурно-змістові компоненти і вимоги до написання академічних текстів; правила академічної доброчесності та основи запобігання плагіату;
- методи написання наукової роботи

уміти:

– ефективно користуватись іноземною мовою у суспільному житті, навчанні та професійній сфері;

– володіти іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх;

– слухати та конспектувати лекції;

– готувати й проводити презентації та семінари;

– використовувати навички написання наукових статей, доповідей відповідно до сучасних вимог, публікувати їх у наукових виданнях, у тому числі тих, що включені до Web of Science і Scopus;

– уміти презентувати себе і власні результати наукового дослідження;

– використовувати інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, написання, оформлення відповідно до вимог і презентації результатів власного наукового пошуку;

– уміти продуктивно працювати в команді, відігравати за потреби провідну роль провідну роль в організації командної роботи, у томі числі, у міжнародній та мультикультурній групі, зокрема: демонструвати розвинуті комунікативні вміння та навички володіння іноземною мовою при спілкуванні на професійні теми, відстоюванні власної наукової позиції тощо.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Українська та іноземна мови для академічних цілей» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, та освітньо-науковій програмі Підприємництво та торгівля" підготовки докторів філософії.

Загальні компетентності:

ЗК02 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Програмні результати навчання:

РН11. Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік практичних робіт

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Академічне письмо як різновид писемної форми наукової комунікації			
1	**Заняття 1.** Роль і особливості функціонування англійської мови у науковому спілкуванні. Академічне письмо як компонент наукового дослідження. Науковий стиль, науковий текст, академічна комунікація, академічне письмо: інтегральне та диференційне. Поняття про академічне письмо, його категорійні ознаки, змістове наповнення і способи викладу матеріалу. Жанри академічного письма: первинні та вторинні.	3	3
2	**Заняття 2**. Науковий стиль. Мовні засоби наукового стилю, використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складених речень тощо.	3	2
3	**Заняття 3.** Основні характеристики наукового стилю. Особливості написання тез доповідей, наукових статей, наукових доповідей. Структура наукової роботи та вимоги до її написання та оформлення.	3	2
4	**Заняття 4.** Лінгвістичні та стилістичні ознаки англомовного наукового дискурсу. Етапи організації процесу академічного письма: обдумування, планування, написання, перевірка, удосконалення. Методика пошуку наукової інформації для підготовки академічного тексту.	3	1
5	**Заняття 5**. Основи підготовки й написання наукового тексту. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (= майбутній об’єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі критичного опрацювання джерел) – побудова тексту. Вимоги оригінальності, чіткості, новизни.	2	1
6	**Заняття 6**. Структура академічного тексту. Абзац як структурний елемент академічного тексту і засіб реалізації категорій зв’язності й цілісності. Структура абзацу. Роль першого речення в абзаці. Логіко-смисловий аналіз побудови речень та абзаців. Типи зв’язків речень в абзаці. Доцільність/недоцільність використання лексичних повторів. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості. Аналіз і синтез матеріалу.	2	1
7	**Заняття 7.** Публічний виступ, презентація, доповідь. Основні	2	1

	жанри наукового мовлення: монографія, стаття, есе, дисертація, дипломна робота, курсова робота, підручник, посібник, реферат.		
8	**Заняття 8.** Академічні контакти і самопрезентація. Короткі і розгорнуті біографічні дані дослідника. Резюме (CV). Заявки, аплікаційні форми на участь у конференціях, семінарах, літніх школах. Короткі і розгорнуті тези доповідей. Електронне листування з організаторами академічних заходів, рецензентами, редакторами, видавниками. Типи електронних листів: лист-запит, інформаційний лист. Композиційні та мовностилістичні особливості англомовних електронних повідомлень. Нові формати наукової комунікації. Використання соціальних мереж для встановлення академічних контактів і обміну науковою інформацією.	2	1
Змістовний модуль 2. Специфіка англомовного академічного письма			
9	**Заняття 1**. Академічна іноземна мова та академічна доброчесність. Відмітні ознаки академічної іноземної мови. Граматичні форми та структури, що є типовими для наукового стилю англійської мови.	3	3
10	**Заняття 2.** Лексико-граматичні, синтаксичні, стилістичні, дискурсивні та риторичні особливості англомовних наукових статей різного типу. Точність у писемній формі (скорочення, відносні займенники, пунктуація тощо). Структура речення в академічному мовленні. Формальні та неформальні академічні слова та вирази	3	2
11	**Заняття 3.** Рамкові й ситуативні мовні кліше в академічному тексті. Аналіз термінологічних та інших особливостей академічної іноземної мови.	3	2
12	**Заняття 4.** Граматичні мовні засоби в академічному тексті (різновиди граматичних порушень; морфологічні варіанти; словотворчі та відмінкові особливості; дієслівне та прийменникове керування; активні й пасивні дієприкметники; вибір синтаксичної побудови; порядок слів; однорідні члени речення; дієприслівникові звороти; вставні та вставлені конструкції).	3	1
13	**Заняття 5.** Різновиди компресії академічного тексту. Конспектування. Реферування. Тезування. Анотування. Методики реферування та анотування наукових джерел.	2	1
14	**Заняття 6.** Редагування словосполучень і речень. Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту.	2	1
15	**Заняття 7**. Види правки академічного тексту. Правка-вичитування. Правка-скорочення. Правка-доопрацювання. Правка-переробка.	2	1
16	**Заняття 8**. Різновиди лексико-фразеологічних порушень (невмотивована семантична модифікація лексем; невмотивоване багатослів'я; невмотивований плеоназм; невмотивована тавтологія; невмотивована синонімія; невмотивована паронімія; невмотивована міжмовна омонімія; невмотивоване калькування лексем; невмотивовані запозичення і т. ін.)..	2	1
Змістовний модуль 3. Представлення результатів професійної діяльності науковця в міжнародному академічному середовищі			
17	**Заняття 1**. Основи написання академічного есе. Основні композиційні елементи академічного есе. Основні способи організації академічного есе.	3	3
18	**Заняття 2.** Тези як жанровий різновид наукового тексту. Призначення тез. Види тез: авторські, або первинні, вторинні, або створені на основі чужого тексту. Композиційно-смислова	3	2

	структура тез: преамбула, основна частина; висновки. Предметно-логічний зміст.		
19	**Заняття 3.** Наукова стаття як самостійний науковий твір. Специфіка наукової статті. Обсяг наукової статті. Структура наукової статті. Функції наукових статей: дослідницька, презентаційна, оцінна, комунікативна. Ознаки мови наукової статті: цілісність, логічна зв'язність, членованість, послідовність, точність наукової термінології, вірогідність вихідної інформації, критичність у відборі фактів, доказовість змісту тексту, наявність міркувань і посилань.	3	2
20	**Заняття 4.** Види наукових статей: за змістом, читацьким призначенням, кількістю авторів. Етапи роботи над науковою статтею. Мовні кліше в науковій статті. Анотація до наукової статті: структура змісту. Самоконтроль виконаної роботи на змістовому, логічному, мовно-стилістичному рівнях.	3	1
21	**Заняття 5.** Візуальна презентація даних у наукових публікаціях. Кількісна обробка інформації та результатів досліджень. Використання інфографіки у наукових виданнях. Основні типи інфографіки: графіки, таблиці, діаграми, логічні схеми, карти, реконструкції та графічні розповіді. Вибір типу візуальної презентації залежно від характеру інформації.. Нумерація, назви і підписи до графіків, таблиць.	2	1
22	**Заняття 6.** Мистецтво презентації наукового доробку. Види презентацій наукової роботи. Особливості публічних виступів та подачі матеріалу. Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайн слайдів. Типові помилки організації та презентації слайд-шоу. Оптимальне співвідношення візуальних і вербальних засобів.	2	1
23	**Заняття 7.** Публікації в англомовних міжнародних академічних журналах. Типи наукових журналів: періодичні, продовжувані; електронні, друковані; галузеві, міждисциплінарні, мультидисциплі - нарні; науковотеоретичні, науково-практичні, науково - методичні. Наукові журнали провідних видавництв світу. Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science та інші).	2	1
24	**Заняття 8**. Англомовні наукові фахові видання, їхня загальна характеристика: мета, структура, зміст, індексація. Відмінності фахових видань різних наукових галузей і напрямів. Вимоги до статей в зарубіжних журналах, що індексуються в міжнародних базах даних, до якості рукописів і основні причини їх відмови у публікації.	2	1
Разом за ОК:		60	36

5.2 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання лекційного матеріалу		
2	Підготовка до практичних занять	60	40
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на практичні заняття	40	70
4.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	20	34
Всього за ОК:		**120**	**144**

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей,повідомлень.

Підсумковий контроль – ***диф.залік/екзамен.***

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичний базис формування маркетингових стратегій		
Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	15	15
Всього за змістовний модуль 1	**50,0**	**50,0**
Змістовний модуль 2. Методичне забезпечення формування маркетингових стратегій		
Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	15	15
Всього за змістовний модуль 2	**50,0**	**50,0**
Всього	**100,0**	**100,0**

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів
Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

9,0-10,0	*90 - 100 %*	відмінно
8,0 -8,9	*74 – 89%*	дуже добре
7,0 – 7,9	*60 – 73%*	добре
5,0 – 6,9	*35 – 59 %*	достатньо
0 – 4,9	*0-35 %*	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями (оцінка за одну доповідь, планується 3 доповіді на один модуль)

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань)

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування.

8.Інформаційні ресурси

1. Онлайн словники [сайти] - режим доступу:

Cambridge Dictionary Online http://dictionarv.cambridge.org/ Oxford Advanced Learner's Dictionary http://www.oxfordleamersdictionaries.com/

Online Oxford Collocation Dictionary http://oxforddictionary.so8848.com/ Thesaurus http://www.thesaurus.com/

2. Фрази за функціями до презентації: http://www.spokenskills.com/studentactivities.cfin?section=studentpractice&practicepageID=1694 . http://www.spokenskills.com/studentactivities.clm?section=studentpractice&practicepagelD=1695 .

3.Signposting language до презентації: http://www.bbc.co.uk/worldservice/leamingenglish/business/talkingbusiness/unit3presentations /expert

4. Особливості формального і неформального регістра письма: http://www.voutube.com/watch?v=sdDBY2-Wmis

http://blog.ezinearticles.com/2011/03/formal-vs-informal.html

5. Резюме статей:

http://depts.washington.edu/owrc/Handouts/How%20to%20Write%20a%20Summarv.pdf

http://www.saddleback.edu/la/rl/powerpoints/ summarvwriting.pdf

6. Анотації:

http://writingcenter.unc.edu/handouts/abstracts

http://edu-net.net/bus-writing/writing/Euides/documents/abstract/pop2c.html

http://sana.tkk.fi/awe/style/reporting/exercises/abstract01x.html

http://www.adelaide.edu.au/writingcentre/learning guides/learningGuidewritingAnAbstract.pdf

7. Опис графіків та діаграм:

http://www.ieks-exam.net/index.php?option=com content&task=category&sectionid=7&id=20&Itemid=32 http://www.wiziq.com/online-tests/5-practice-data-interpretation http://www.visionleaming.com/en/library/Process-of-Science/49/Using-Graphs-and-VisualData-in- Science/156

8. Додаткові ресурси:

http://www.cambridge.org/

http://www.cambridge.org/ua/academic/textbooks/

http://www.britishcouncil.org.ua/exam

http://www.victoria.ac.nz/lals/resources/academicwordlist/links

http://www.uefap.com/vocab/select/awl.htm

http://www.englishvocabularyexercises.com/AWL/index.htmhttps://us.sagepub.com/enus/nam/open-access-at-sage

https://www.researchtrends.com/virtualseminar/

http://www.springer.com/gp/authors-editors/journal-author/journal-author-helpdesk

http://journals.sagepub.com/home/css

https://explorable.com/academic-fields

https://explorable.com/c/quiz

https://explorable.com/write-a-research-paper

https://www.adelaide.edu.au/writingcentre/resources/

http://writingcenter.unc.edu/tips-and-tools/

https://digitallearning.apa.org/academic-writer/training-and-support

https://www.apa.org/pubs

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач /ПІДПИСАНО/ Оксана ПОПЕЛЬ

Викладач /ПІДПИСАНО/ Ольга ФІЛІПЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології

Протокол №1 від 31.08.2026 року

Завідувач кафедри ПІДПИСАНО Ольга ФІЛІПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:
Гарант ОНП «Підприємництво та торгівля,
д.е.н., професор ПІДПИСАНО Наталія БАСЮРКІНА